

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 9C/293/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4110231623
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4110231623.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Janou Benkovičovou v právnej veci navrhovateľa: Sociálna poisťovňa Bratislava, so sídlom 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, IČO: 30807484, proti odporcovi: J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXXX/XX, XXX XX K., zast.: JUDr. Ladislav Chmelár, advokát, so sídlom Levická 579, 95201, Vráble, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05, Bratislava, IČO: 31595545, o zaplatenie sumy 2.426,84 eur, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.698,- €, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Navrhovateľovi súd nepriznáva náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 2.426,84 eur z dôvodu, že proti právnym konaním odporcu boli poisťencovi Sociálnej poisťovne vyplatené dávky dôchodkového poistenia formou invalidného dôchodku za obdobie od 18.6.2009 do 17.7.2010.

Navrhovateľ uviedol, že trvá na podanom návrhu a to napriek rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre v inom konaní.

Právny zástupca odporcu navrhol, aby súd návrh zamietol respektíve, aby krátil minimálne o 70 % túto sumu. Ďalej uviedol, že odporca bude riešiť žiadosťou primerané mesačné splátky vzhľadom na predchádzajúce právoplatné rozhodnutie, pričom podľa neho malo dôjsť ku kráteniu vo väčšom rozsahu, bolo uvedené za akých skutkových okolností došlo k dopravnej nehode a je nepochybné, že odporca aj napriek rýchlosti, ktorou jazdil, by bol bezpečne obišiel poškodeného, čo aj urobil, pričom poškodený bez racionálneho dôvodu a vysvetlenia na neosvetlenom bicykli mimo obce a aj podľa záveru znalca vodič ani teoreticky nemal možnosť vyhnúť sa tak, že by vozidlom neprešiel do protismeru. Žiada zohľadniť všetky okolnosti pri rozhodovaní o nároku.

Vedľajší účastník na strane odporcu žiadal návrh zamietnuť zohľadniť mieru spoluzavinenia vo väčšej miere.

Súd okrem výsluchu účastníkov konania doplnil dokazovanie oboznámením sa s uznesením Okresného súdu Nitra sp.zn. 5T/7/2003, s rozpisom vyplatených dávok, s výzvou na dobrovoľné plnenie, s oznámením odporcu, s podacím lístkom, s oznámením odporcu, s podacím lístkom, s odpoveďou

vedľajšieho účastníka, so znaleckým posudkom, s uznesením KS v Nitre, s uznesením, so znaleckým posudkom č. 106/2002, so zápisnicou z výsluchu, so spisom OS Nitra sp.zn. 10C/97/2012 a z neho rozsudok OS Nitra a rozsudok KS v Nitre z č.l. 244 a dospel k tomuto skutkovému a právnenému záveru:

Odporca dňa 17.3.2002 o 19.30 hod. na ceste prvej triedy č. 51 medzi obcami D. viedol osobné motorové vozidlo Mazda XXX, NR XXX BD, kde neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam, vzdialenosti rozľadu, prekročil povolenú rýchlosť a narazil do zadnej časti neosvetleného bicykla, ktorý viedol Ján P., ktorý následkom zrážky utrpel tržno - zmliaždenú ranu v oblasti temena hlavy, vnútro - lebečné krvácanie v ľavej čelovo- spánkovo- temennej oblasti hlavy pod tvrdým obalom mozgu, krvácanie pod jemný obal mozgu, pomliaždenie mozgu, nestabilnú zlomeninu druhého krčného stavca, zasahujúcu do oboch oblúkov stavca, zlomeninu prvého driekového stavca chrbtice, pomliaždenie hrudníka a brucha, s dobou liečenia a práceneschopnosti najmenej 6 mesiacov. Voči odporcovi bolo uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 5T/7/2003 z 22.10.2003, právoplatným dňa 18.11.2003 trestné stíhanie podmiennečne zastavené a bola mu uložená skúšobná doba v trvaní jeden rok, odporca ako obžalovaný sa k spáchaniu skutku v celom rozsahu doznal, trestnú činnosť oľutoval, jeho zavinenie bolo dostatočne preukázané, urobil všetky opatrenia smerujúce k tomu, aby poškodenému O. P. bola uhradená vzniknutá škoda, z ktorého dôvodu bol možný postup podľa § 307 ods. 1 Trestného poriadku. V čase vzniku poistnej udalosti bolo k motorovému vozidlu A. XXX, C.: NR XXX BD uzatvorené v Komunálnej poisťovni a.s. (vedľajší účastník v tomto konaní) povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to poisťníkom otcom odporcu K. L., nar. XX.X.XXXX, pričom rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol vzhľadom na následky, ktoré poškodený utrpel pri dopravnej nehode, priznaný invalidný dôchodok a poisťovňa vyplatila poškodenému O. P. v období od 18.6.2009 do 17.7.2010 dávky dôchodkového poistenia titulom invalidného dôchodku vo výške žalovanej istiny, čo vyplýva z potvrdenia o vyplatených dávkach. Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 06. marca 2013 č.k. 10C/97/2012-201 potvrdený rozsudkom Krajský súd v Nitre 7Co/192/2013- 244 zo dňa 19. marca 2015 Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.743 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v zostávajúcej časti návrh, t.j. v sume 746,99 eur súd zamietol, išlo o rovnaký nárok navrhovateľky, ktorý vyplatila poškodenému Jánovi P. v období od 18.7.2010 do 17.8.2011 dávku dôchodkového poistenia titulom invalidného dôchodku. Súd nárok navrhovateľky posúdil podľa ust. § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorého vznikol navrhovateľke regresný nárok voči odporcovi, pretože vyplatením dávok z nemocenského poistenia alebo z dôchodkového zabezpečenia vznikla navrhovateľke majetková ujma. Vzhľadom na to, že ust. § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z, ktoré má povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k Občianskemu zákonníku o náhrade škody, neobsahuje dôsledky vyplývajúce z prípadného spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody, súd aplikujúc na danú vec ust. § 441 Občianskeho zákonníka skúmal prípadné spoluzavinenie poškodeného, ktoré by malo za následok obmedzenie zodpovednosti odporcu. Ustálil spoluzavinenie poškodeného v rozsahu 30%, ktorými sa podieľal na nehode samotný poškodený.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z., sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania (§ 31 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov účinného do 01. 01. 2004).

Podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 274/1994 Z.z., sociálna poisťovňa rozhoduje o dávkach dôchodkového zabezpečenia, zabezpečuje výplatu v rozsahu podľa osobitných predpisov. Medzi tieto predpisy patril do 31. decembra 2003 predovšetkým zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších zmien a doplnkov. Povinnosť sociálnej poisťovni poskytovať dávky dôchodkového zabezpečenia vznikla pri splnení stanovených podmienok a to bez ohľadu na to, z akého dôvodu došlo k vzniku nároku na tieto dávky. V prípade dávky poskytnutej vo forme invalidného dôchodku vznikla teda táto povinnosť bez ohľadu na to, či poškodenie zdravia odôvodňujúce jej priznanie bolo spôsobené zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, alebo následkom inej udalosti.

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení vstúpil do účinnosti 01. 01. 2004.

V zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov má sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v

dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky sociálnej poisťovne a výške vyplatených dávok.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. účinného od 01. 04. 2007, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Predmetom konania je regresný nárok navrhovateľa (Sociálnej poisťovne Bratislava) voči odporcovi ako tretej osobe, ktorý svojím protiprávnym konaním spôsobil škodu na zdraví O. a ktorému bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie č. 5708176122 zo dňa 14. 03. 2003 priznaný invalidný dôchodok za následky ublíženia na zdraví, ktoré menovaný utrpel pri dopravnej nehode dňa 17. 03. 2002. Z tejto dopravnej nehody bol odporca uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 5T/7/03, právoplatným dňa 18. 11. 2003 uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona. V dôsledku protiprávneho konania odporcu boli poškodenému O. P. vyplatené dávky dôchodkového poistenia vo výške 2.426,84 eura, a to formou invalidného dôchodku za obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010. Navrhovateľ sa svojho nároku domáha v zmysle § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

Zákon teda priamo uvádza, čo sa považuje za dôkaz preukazujúci výšku škody vzniknutej protiprávnym konaním odporcu. Navrhovateľ sa domáha regresného nároku za obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010, keď vyplatil poškodenému O. P. dávky dôchodkového poistenia, pričom odporca je zodpovedný za dopravnú nehodu zo dňa 17.03.2002, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia poistenca a vyplatenie týchto dávok z dôchodkového poistenia vo výške 2.426,84 eura za uvedené obdobie preukázal potvrdením o vyplatených dávkach.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného je nesporné, že citované ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zakladá regresný nárok sociálnej poisťovne voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné predpoklady v ňom uvedené. Poskytnutím dávok z nemocenského poistenia alebo z dôchodkového zabezpečenia, na ktoré vznikol oprávnený nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, vznikla sociálnej poisťovni nepochybne majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Preto, ak uvedený regresný nárok, i keď nie je nárokom na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka, je svojím charakterom samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. (predtým z ust. § 31 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z.), majúceho z toho dôvodu (teda z dôvodu, že upravuje občianskoprávny nárok) povahu

špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Pomer špeciality tohto ustanovenia vo vzťahu k Občianskemu zákonníku znamená, že právny vzťah, ktorého sa uvedené ustanovenie týka, sa v otázkach, ktoré nie sú nimi upravené, riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka o náhrade škody.

Navrhovateľovi v danom prípade vznikol regresný nárok voči odporcovi ako tretej osobe na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania odporcu.

Súd dospel k záveru, že miera spoluzavinenia poškodeného na vzniku dopravnej nehody bola a to v rozsahu 30 % rovnako ako v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10C 97/2012, pričom zohľadnil všetky príčiny, ktoré sa podieľali na vzniku dopravnej nehody i mieru ich podielu na vzniku dopravnej nehody. Pri posudzovaní miery spoluzavinenia súd vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Jozefa Veverku č. 098/2002, ktorý v znaleckom posudku z technického hľadiska ako príčinu vzniku dopravnej nehody uviedol rýchlosť jazdy vozidla 100 až 106 km/hod., čo je rýchlosť vyššia ako rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča 66 až 71 km/hod. a uviedol tiež, že z technického hľadiska je v priamej príčinnej súvislosti i jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Znalec tiež uviedol, že spôsob poškodenia zadného kolesa bicykla i konečné polohy cyklistu na pravom okraji vozovky a bicykla v priekope vpravo od vozovky nasvedčujú súbežnému smeru jazdy cyklistu a ich súbežným polohám v čase stretu. Znalec tiež uviedol, že vodič na cyklistu na vozovke reagoval neskôr, ako mal možnosť cyklistu vidieť a ako z technického hľadiska reagovať mohol. Z uvedených skutočností je možné ustáliť, že hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody bola vyššia rýchlosť jazdy vodiča ako je rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, pričom na dopravnej nehode sa tiež podieľali vedľajšie príčiny, ktorými sú jazda cyklistu na neosvetlenom bicykli vo vzdialenosti 1,2 m od pravého okraja vozovky a pod vplyvom alkoholu v krvi (0,65 promile), neskoršia reakcia vodiča, pretože znalec skonštatoval, že pri rýchlosti jazdy 65 až 70 km/hod., čo bola rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, by i napriek oneskorenej reakcii vodiča, zhodnej ako počas nehodového deja, vozidlo bolo zbrzdilo na rýchlosť jazdy cyklistu pred nárazom do cyklistu. Vzhľadom k spôsobu jazdy cyklistu, teda súbežnej jazde cyklistu a vozidla, je zrejmé, že aj keď bol cyklista v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, táto okolnosť nebola hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody, preto nemožno len z tejto skutočnosti, bez zohľadnenia ostatných okolností, vyvodiť automatické zníženie spoluzodpovednosti vo väčšom rozsahu ako navrhoval vedľajší účastník a právny zástupca odporca, preto sa súd stotožnil s určením rozsahu spoluzavinenia poškodeného na dopravnej nehode v rozsahu 30%.

Na základe uvedeného súd priznal navrhovateľovi sumu 1.698,- €, ktorá predstavuje 70 % z dávok vyplatených navrhovateľkou poškodenému a vo zvyšku návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že v prevažnej miere úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Nitre.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.), pričom podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.